

Prof. Stephenas HALFORDAS

Lietuvos mokslų akademijos užsienio narys nuo 2011 m. (specialybė – biochemija)

Bristolio universiteto (Jungtinė Karalystė) profesorius,

Britanijos karališkosios akademijos narys

Gimimo data, vieta: 1945 m. rugsėjo 22 d. (Kairas, Egiptas).

Aukštosios mokyklos ir doktorantūros studijos:

1967 m. – baigė Bristolio universitetą;

1967–70 m. – studijavo doktorantūroje Bristolio Universitete.

Mokslo laipsnių ir pedagoginių vardų suteikimas:

1970 m. – filosofijos mokslų daktaras (Bristolio universitetas) ;

1986 m. – mokslų daktaras (D.Sc.) ;

nuo 1995 m. iki dabar – profesorius Bristolio universitete.

Mokslinės veiklos kryptys:

Baltymų-DNR sąveika, enzimologija, fermentai, dalyvaujantys DNR metabolizme.

Tirdamas nukleino rūgščių apykaitos fermentus prof. S.E. Halfordas ieško atsakymo į bendrus biologinius klausimus: 1) kaip veikia šie fermentai, 2) kaip jie suranda savo „taikinius“ ilgose DNR molekulėse. Iki šiol buvo manoma, kad šie fermentai ieško taikinio vienmatės difuzijos pagalba slinkdami DNR molekulės paviršiumi. Prof. S.E. Halfordo tyrimai parodė, kad taikinio paieškai nukleino rūgščių fermentai naudoja „molekulinių šuolių“ mechanizmą, ir pakeitė iki šiol vyravusią dogmą.

Mokslinė, mokslo organizacinė ir profesinė veikla:

1970–72 m. – tyrėjas Vašingtono Universitete (JAV);

1972–75 m. – mokslo darbuotojas Bristolio universitete;

1976–89 m. – vyr. dėstytojas (lecturer) Bristolio universitete;

1989–95 m. – docentas (reader);

1995 – profesorius Bristolio universitete;

Apdovanojimai ir pripažinimas:

2001 m. – Novartis medalis ir prizas – už indėlį į biochemijos mokslą;

2004 m. – Karališkosios akademijos narys.

Prof. S. E. Halford yra žurnalo “*Nucleic Acids Research*” redakcinės kolegijos narys nuo 1995 m., jis buvo kviečiamas parašyti apžvalginius straipsnius prestižiniuose leidiniuose ir žurnaluose: *Annu. Rev. Biophys. Biomol. Struct.*, *Cold Spring Harbor Laboratory Press*, *Nature Struct. Biol.*, *Nucl. Acids Res.*, *Trends Biochem. Sci.*, skaitė kviestines paskaitas daugelyje tarptautinių konferencijų, 2008 m. buvo prestižinės FASEB konferencijos “Nucleic Acid Enzymes” pirmininkas.

Ryšiai su Lietuva:

Prof. S. E. Halford su Lietuvos mokslo institucijomis susijęs nuo 2001 m. Jo veiklos dėka 2001–2008 m. inicijuoti du bendri Wellcome Trust fondo finansuojami moksliniai projektai, kurių bendra vertė ~ 1 mln. Lt. Šis bendradarbiavimas stimuliuojo unikalių fermentų tyrimus Biotechnologijos institute. Kartu su Lietuvos mokslininkais paskelbė eilę straipsnių. 2010 m. pateiktas bendras prof. S.E. Halfordo laboratorijos ir Biotechnologijos instituto mokslininkų projektas Britanijos karališkajai mokslo draugijai (*Royal Society*). Profesorius vedė seminarus 2003 m. Vilniuje vykusiuose tarptautiniuose Baltymų-DNR sąveikos kursuose, kuriuos organizavo JAV Nacionalinė mokslų akademija. Jo paskaitos Biotechnologijos Institute sulaukė plataus atgarsio tarp biologijos srities mokslininkų ir studentų. Lietuvos mokslininkai stažavosi prof. S. E. Halfordo laboratorijoje Bristolyje.

Daugiau informacijos: http://www.lma.lt/uploads/Uzsienio_nariai_eng/Halford_Eng.pdf

2019 06 05